

Manuel LLANAS.
Gaziel: vida, periodisme i literatura.
Publicacions de l'Abadia
de Montserrat.
Barcelona, 1998, 481 pàg.

Gaziel al descobert

TAL COM DEMOSTRA aquesta biografia del professor de la Universitat de Vic Manuel Llanas, el periodista i literat Agustí Calvet i Pascual mereixia un estudi que aclarís malentesos i valorés amb imparcialitat la seva obra literària i periodística. Gaziel és un home difícil de classificar entre els intel·lectuals catalans dels anys 20 i 30. És un noucentista, però és apartat d'aquest projecte perquè escriu en castellà a *La Vanguardia*. Aquesta biografia s'encarrega de definir el lloc i la importància que li pertany a la cultura catalana i desfà la mala imatge que va transmetre la premsa de l'època, que l'acusava de botifler.

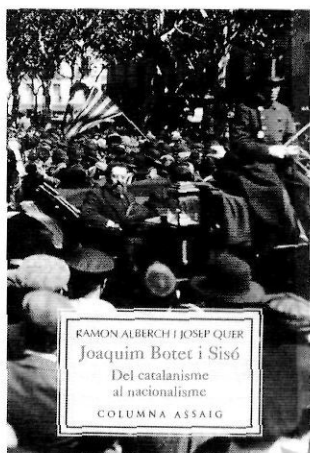
Llanas descriu la vida i la carrera de Gaziel des dels seus inicis, en els quals es planteja el problema de professionalitzar-se com a

escriptor, fins als anys cinquanta i seixanta, quan recupera l'aspiració de joventut de convertir-se en escriptor de «literatura».

La biografia també tracta amb detall molts altres aspectes de la seva trajectòria: el Gaziel corresponal a la Primera Guerra Mundial, l'individu incomprès i aïllat a la Barcelona noucentista, l'home perseguit pel bàndol nacional i pel republicà, la inquietud que li provoca el fet de rebre ordres de Cambó a l'exili, la seva aventura editorial a Madrid, el procés a què és sotmès després de la guerra...

Una vida i una obra interessants i fins ara mal interpretades que Llanas s'encarrega de descabdellar en aquesta excel·lent biografia.

Jordi Cornellà Detrell

Ramon ALBERCH i Josep QUER.
Joaquim Botet i Sisó.
Del catalanisme al nacionalisme.
Columna, Barcelona, 1998.
192 pàg.

Del catalanisme al nacionalisme

SEMPRE ÉS ÚTIL l'aportació –i gratificant la lectura– d'un nou estudi sobre un personatge de la Renaixença gironina, Joaquim Botet i Sisó (1846-1917), perquè ens permet d'escatir els ambients, les discussions polítiques i les confrontacions socials de tombant de segle passat, tot seguint un fil biogràfic que es descabdella a l'entorn d'un pensament amb una incidència política i cultural important: del catalanisme al nacionalisme. Un problema del passat, del present i del nostre futur immediat. Per sort, els autors –Ramon Alberch i Josep Quer, arxivers i historiadors– no ens presenten una trajectòria lineal i sense ombres de la personalitat estudiada –i a priori ben conceptualitzada–, deslligada del seu context social. Sinó que, a mesura

que ens hi apropem mitjançant les noves investigacions, a la persona i a l'època de Botet i Sisó, en descobrim també la complexitat. D'una banda, progressivament, podem aprofundir el pas o el canvi d'uns referents ideològics i culturals d'una societat vinculada a les classes mitjanes gironines –quan giraven al voltant d'un nacionalisme espanyol gens qüestionat– a la constatació d'un nou panorama polític en la darrera dècada del segle passat, encara que es tractés d'un sentiment molt feble, estrictament de minories i d'escàs arrelament social. D'altra, és evident que amb el nou llibre sobre la persona i l'obra variada (política, periodística i històrica) de Botet i Sisó ens permet d'endinsar-nos en la complexitat del biografat i ens obliga a matisar

el grau d'alguns dels adjectius que fins ara s'havien utilitzat per a determinar i etiquetar l'il·lustre gironí: la seva adscripció catòlica, romàntica i integrista. I tot això, sense que se'ns amaguin, però, les contradiccions pròpies d'un home de cultura que, al mateix temps, pertanyia a una determinada classe social, amb interessos conservadors molt concrets. Això, però, no va ser un obstacle perquè es manifestés un teòric defensor del patrimoni històric i artístic, i difusor de la història supralocal. Un altre tema de gran actualitat.

És bo, doncs, que es vagin publicant treballs monogràfics que expliquin un xic més el nostre present i ens permetin pouar raons per al nostre futur.

Àngel Jiménez